

	<p align="center">Комунальний заклад «Міжгірський медичний фаховий коледж» Закарпатської обласної ради</p>
	<p>ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p>
	<p>Загальна інформація</p>
	<p>Психологія спілкування (вибіркова)</p>
	<p><i>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</i> фаховий молодший бакалавр</p>
<p><i>Спеціальність:</i></p>	<p>I8 Фармація</p>
<p><i>Освітньо-професійна програма:</i></p>	<p>Фармація</p>
<p><i>Рік та семестр вивчення:</i></p>	<p>1 (2) рік, I (III) семестр</p>
<p><i>Форма навчання:</i></p>	<p>очна</p>
<p><i>Обсяг:</i></p>	<p>3,0 кредити ЄКТС</p>
<p><i>Мова викладання:</i></p>	<p>українська</p>
<p><i>Форма підсумкового контролю</i></p>	<p>Диф.залік</p>
<p>Автор ВК</p>	<p>Михайлина Людмила Михайлівна, спеціаліст першої кваліфікаційної категорії.</p>
<p><i>Короткий опис</i></p>	
<p>Вимоги до початку вивчення</p>	<p>Загальні знання з анатомії людини, що є складовими розділами біології в межах шкільної програми.</p>
<p>Що буде вивчатися</p>	<p>1. Комунікативна сторона</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Вербальне спілкування: роль слів, інтонації, темпу мовлення. ✓ Невербальне спілкування: мова тіла (жести, міміка, пози, погляд) та дистанція між співрозмовниками (проксемика). ✓ Бар'єри спілкування: чому виникає нерозуміння (фонетичні, семантичні, стилістичні або психологічні перепони). <p>2. Перцептивна сторона</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ідентифікація та емпатія: здатність поставити себе на місце іншого, відчути його стан (критично важливо для медичної деонтології). ✓ Ефекти сприйняття: наприклад, «ефект першого враження» або «ефект ореола» (коли одна позитивна риса змушує нас вважати людину хорошою в усьому). ✓ Стереотипізація: як наші упередження заважають бачити реальну особистість. <p>3. Інтерактивна сторона</p> <p>Спілкування – це завжди дія. Психологія аналізує</p>

	<p>стратегії поведінки в групі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Співпраця (кооперація) та суперництво (конкуренція). ✓ Конфліктологія: причини виникнення сварок та методи їх конструктивного розв'язання. ✓ Маніпуляції: як розпізнати прихований вплив та захиститися від нього. <p>4. Види та рівні спілкування</p> <p>Предмет вивчення також включає класифікацію контактів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Інтимно-особистісне: глибоке, довірливе спілкування. ✓ Ділове (професійне): де головне – результат та дотримання етикету. ✓ Світське та формальне: «спілкування масок», де панують ритуали.
<p>Чому це цікаво/ треба вивчати</p>	<p>Для помічника фармацевта психологія спілкування є не просто додатковою навичкою, а професійним інструментом, який безпосередньо впливає на безпеку пацієнта та успішність роботи аптеки.</p> <p>1. Ефективне з'ясування потреб</p> <p>Помічник фармацевта часто є першою особою, до якої звертається хвора людина. Знання психології допомагає:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ставити правильні запитання: Відрізнити звичайний нежить від симптомів, що потребують негайного звернення до лікаря. ✓ Активне слухання: Дозволяє почути не лише те, що пацієнт говорить, а й те, про що він мовчить (наприклад, приховує симптоми через сором). <p>2. Подолання комунікативних бар'єрів</p> <p>В аптеку приходять люди в різних станах. Психологічна підготовка допомагає знайти підхід до специфічних груп:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Люди похилого віку: Потребують терпіння, чіткої дикції та багаторазового повторення схеми прийому ліків. ✓ Стривожені пацієнти: Знання технік заспокоєння допомагає зняти паніку та зосередити увагу людини на лікуванні. ✓ Батьки хворих дітей: Часто перебувають у стресі та потребують емпатії та чітких, впевнених інструкцій. <p>3. Запобігання конфліктам та робота з претензіями</p> <p>Аптека – це місце високої емоційної напруги. Психологія спілкування вчить:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Технікам деескалації: Як загасити гнів клієнта, якщо потрібного препарату немає в наявності або його

	<p>ціна зросла.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Роботі з запереченнями: Аргументовано пояснювати різницю між оригінальним препаратом та дженериком, не викликаючи недовіри. <p>4. Забезпечення прихильності до лікування</p> <p>Мало просто продати ліки – важливо, щоб пацієнт їх правильно приймав.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Довіра: Якщо пацієнт довіряє фармацевту як фахівцю, він з більшою ймовірністю буде дотримуватися графіку прийому. ✓ Переконливість: Вміння лаконічно та доступно пояснити складні медичні терміни звичайною мовою. <p>5. Психологічна стійкість самого фахівця</p> <p>Постійна робота з людьми, які страждають, призводить до емоційного вигорання. Психологія спілкування вчить професійним кордонам:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Як проявляти емпатію, але не «пропускати» весь біль пацієнта крізь себе. ✓ Як відновлюватися після важких розмов з конфліктними клієнтами. <p>6. Етичний аспект та конфіденційність</p> <p>Помічник фармацевта має володіти тактом. Психологічна грамотність підкаже, як обговорити делікатну проблему з пацієнтом так, щоб це не чула вся черга в аптеці.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями</p>	<p>Дисципліна «Психологія спілкування» для майбутніх фармацевтів є однією з найважливіших «м'яких навичок» (soft skills). Вона перетворює знання про ліки на вміння правильно донести ці знання до пацієнта, враховуючи його емоційний стан.</p> <p>Після успішного вивчення курсу здобувач освіти набуває таких ключових компетентностей:</p> <p>1. Комунікативні компетентності</p> <p>Це основа професійної діяльності в системі «людина — людина»:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Вміння встановлювати контакт: навичка швидкого створення довірливої атмосфери з перших секунд спілкування з відвідувачем аптеки. ✓ Володіння техніками активного слухання: здатність не просто чути, а розуміти справжній запит клієнта, використовуючи прийоми перефразування, уточнення та резюмування. ✓ Навички невербальної комунікації: розуміння мови тіла, міміки та жестів (як своїх, так і співрозмовника)

для коректної інтерпретації емоційного стану пацієнта.

2. Соціально-психологічні компетентності

Допомагають адаптуватися до різних типів особистостей:

- ✓ Типологія клієнтів: здатність розпізнавати різні психотипи відвідувачів (тривожний, агресивний, педантичний тощо) та обирати відповідну стратегію спілкування з кожним із них.
- ✓ Емпатія та толерантність: сформована здатність співчувати хворому, виявляти терпіння до літніх людей або осіб з особливими потребами.
- ✓ Протидія маніпуляціям: вміння ввічливо, але впевнено захищати власні професійні кордони та не піддаватися на провокації чи психологічний тиск.

3. Конфліктологічні компетентності

Критично важливі для роботи в аптеці, де часто виникають стресові ситуації:

- ✓ Керування конфліктами: навичка застосування технік деескалації (зниження напруги) у спілкуванні з роздратованими клієнтами.
- ✓ Стресостійкість та саморегуляція: володіння методами емоційного відновлення після важких діалогів, що допомагає запобігти професійному вигоранню.
- ✓ Вміння вести переговори: здатність знаходити компромісні рішення в суперечливих ситуаціях (наприклад, при поверненні товару чи відсутності потрібного препарату).

4. Етико-деонтологічні компетентності

Поєднання психології з нормами професійної поведінки:

- ✓ Дотримання фармацевтичної етики: розуміння меж допустимого при обговоренні інтимних або делікатних проблем зі здоров'ям пацієнта.
- ✓ Надання психологічної підтримки: вміння знайти правильні слова для пацієнтів, які отримали складні діагнози або перебувають у стані горя/шоку.